

VLINDERWERKGROEP BRENGT NACHTVLINDERS IN KAART

Er zit een mot aan de lamp

Als het warm, windstil en donker is, dan gaat de mottenvanger op pad. 'Mensen zijn gefascineerd als ze zien wat er 's nachts allemaal in hun tuin rondvliegt.'

HILDE VAN DEN EYNDE

Even voor de schemering invalt, komt hij het tuinpad opgelopen. Grote, witte lokdoos onder de ene arm, voorraad determiniegidsen onder de andere, verlengsnoer over de schouder. En natuurlijk: zijn lamp.

Bart Van Camp is mottenvanger. Zowat elke avond gaat hij in andermans tuin nachtvinders vangen. Niet om te verhinderen dat de eigenaars gaten in hun kleren krijgen, maar om een beeld te krijgen van de verspreiding van motten in Vlaanderen – een project waar hij samen met andere vrijwilligers van de vlinderwerkgroep Thecla de schouders onder heeft gezet.

Het wordt vannacht prima nachtvlinderweer, schat hij. 'Warm en windstil. En nauwelijks maan. Het wordt een goede vangst.'

Onze tuin is al de zoveelste die hij dit vlinderseizoen aandoet. Bedoeling is om mensen ook voor de minder sexy soorten uit onze natuur te interesseren, zegt hij. 'Motten zijn niet zo spectaculair als een wolf of een lynx. Mensen hebben er geen idee van hoe kleurrijk ze zijn, en hoe divers. Op een goede nacht vliegen soms wel honderd soorten in de val. Als ze zien wat er 's nachts allemaal in hun tuin rondvliegt, raken mensen wel gefascineerd.'

De val opstellen duurt amper tien minuten. Op de houten bak zit een hogedrukkwikzilverlamp en een plexiglas deksel met een trechtervormige sleuf. Motten die, gelokt door het licht, via de sleuf in de bak terecht komen, raken er niet meer uit. Onderin de val heeft Van Camp voor hun comfort een strook noppenkarton gelegd. 'Daar kunnen ze achter schuilen voor het felle licht.'

Hagedoornvlinder

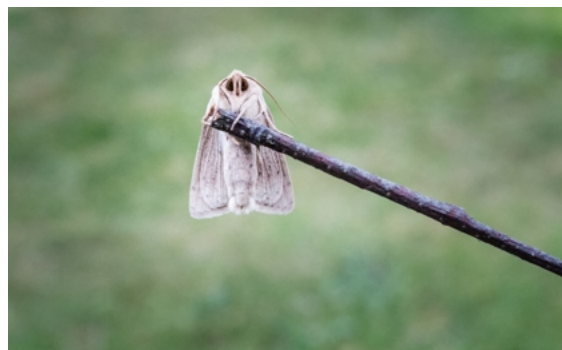
De motten die Van Camp en zijn collega's op hun ronde van Vlaanderen vangen, komen in een grote gegevensbank. Vorige week heeft hij bij collega-journalist Dirk Draulans 45 soorten gevangen, zegt hij. 'Daarbij zat een zeldzaamheid, de witroze stipspanner, die was in Oost-Vlaanderen nooit

eerder gezien.' En bij Sabine Hagedoren liepen er 65 mottensoorten in de val – zij het niet de hagedoornvlinder waarop de weervrouw had gehoopt. Benieuwd wat ons voorstadstuintje vannacht te bieden zal hebben.

Met een schuin oog op de slaapkamerramen van de buurhuizen knipt Van Camp zijn lamp aan. 'Hopelijk hebben ze niet te veel last van het licht', zegt hij, waarna hij ons met zijn val alleen laat. De tuin zal een hele nacht in een blauwige gloed baden, waarbij de slaap inderdaad moeilijk te vatten valt. Maar een mens moet wat over hebben voor de wetenschap, en de volgende ochtend fladderen bij het krieken van de dag tientallen motten in vrolijke kleuren achter het plexiglas – alles behalve de grauwe en grijze beestjes die we hadden verwacht.

'Eens kijken hoeveel soorten dat worden', schouwt Van Camp, die na een korte nacht opnieuw in onze tuin staat, tevreden de vangst. Na een halfuurtje determineren staan er al dertig soorten op zijn lijst, met namen waar een scrabbelaar lyrisch van zou worden. De taxusspikkelspanner. De paardenbloemroller. De streepjesdwergspanner. De brandnetelroller. En zit daar echt een zwartvlekgranietmot? 'Die is keizelaar,' mompelt Van Camp voor zich uit, 'we dachten even dat hij in Vlaanderen uitgestorven was.' Even denkt hij ook een andere zeldzaamheid te pakken te hebben ('een smaragdgroene zomervlinder, nog nooit gezien, een *keischoon* beestje') maar bij nader inzien blijkt het om een zeldzame kleurvariatie van de rode dennenspanner te gaan.

Het zijn allemaal heel *verse* motten, zegt Van Camp tevreden, hooguit een paar dagen geleden ontpopt. Het worden alles bij elkaar zeker vijftig soorten, schat hij, terwijl hij een fraaie gele vlinder op onze soortenlijst bijschrijft – de hagedoornvlinder die zich bij Sabine Hagedoren niet wilde laten vangen. Het precieze aantal laat hij nog weten; enkele minuscule soorten heeft hij gefotografeerd om thuis na uitvergrotting te determineren. Voor zijn vertrek

De officiële uitslag: in onze tuin zijn 112 motten gevangen, behorend tot 55 verschillende soorten. © Kristof Vadino

wappert hij de laatste motten de struiken in. 'Anders is het hier straks feest voor de mezen.'

Later op de dag komt er een mailtje binnen met de officiële uitslag: in onze tuin zijn 112 motten gevangen, behorend tot 55 verschillende soorten. Zo. Draulans is geklopt. Hagedoren niet, maar onze tuin had toch maar lekker haar hagedoornvlinder.

Al begint hij stilaan aan slaaptiekort te lijden, Van Camp gaat nog het hele seizoen door met mottenvangen. 'Over een maand zie je al

andere soorten dan nu. En in het najaar vliegen er weer andere motten.' Om zijn actie meer bekendheid te geven, heeft hij ook politici aangeschreven. Bij Joke Schauvliege en Hilde Crevits mag hij zijn val alvast gaan opstellen, en straks vertrekt een verzoek naar koning Filip, met de vraag of hij de motten in diens tuin mag gaan vangen. 'Dat zou ook wel eens leuk zijn.'

www.vlinderwerkgroepthecla.be

'Motten zijn niet zo spectaculair als een wolf of een lynx. Mensen hebben er geen idee van hoe kleurrijk ze zijn'

BART VAN CAMP
Mottenvanger